

Ze světové výstavy Kolumbijské

V Chicagu, dne 25. pros.

Nejzajímavější událostí, týkající se výstavy, byl v posledních dnech spor, do něhož zapletlo se fideletstvo s uniovým dělnictvem ohledně tisku výstavního, velmi objemného katalogu, či spíše celé bibliotéky neboť každý odbor výstavní tasíka bude mít tiskárny svých pro sebe. Vydaní a prodej seznamu toho odvětví bylo fideletstvem, jež si chtělo uspořádat velké té práce a starosti, zvláště společnosti, na zvané "Official World's Fair Catalogue Co."

Sestavení katalogu má se díti ovšem pod dozorem fideletstva, aby celá věc dostala úřední ráz a sice svěřeno to dohledu přednosti tiskové kanceláře, Handyho, který již vyžádal si od přednosti jednotlivých odborů soupis vystavovaných u nich předmětů. Jednalo se i o to, aby přijímáno byly do katalogu výstavního i oznámky, ovšem za dobré zaplacení, čímž by bezděkně pár tisíce bylo získáno, avšak národní dozorčí výbor nechtěl o tom ani slyšet, poněvadž by to ubíralo důstojného rázu celé té věci méně úřední publikace. Nyní však není již tak tvrdohlavým, zvláště po zadání práce své soukromé společnosti a ve schůzi fideletstva dne 19. t. m., v níž se o tomto předmětu též jednalo, neklađen tomuto úmyslu žádný odpor.

Hlře však bylo se zadáním tisku velkého toho díla, které má vyjít v úpravě a rozsahu známého vydání sebraných spisů románopisce Waltera Scotta. Na vytištění bude přý potřeba 4 tuny písmu, 25 sudů tiskařské černé a 200 tun papíru. Každá strana knihy má být 20 krát elektrotypovaná a k tisku použito bude 10 válečkových lisů.

A tato obrovská práce zadána byla onou společností knižtiskářskému závodu Conkey & Co., který však vlastně sám společnost onu "utvořil", a ji zastupuje a dohodl se s Handym o celém plánu katalogu! Jak bylo ve zmíněné schůzi fideletů stanoveno, nabídl za právo vydání 100,000 dollarů a 10 proc. z výtěžku do 50,000 dollarů, jednou tolik pak přes tuto sumu. Handy, který by vystoupil ze služeb výstavních a uvázel by se v tento podnik soukromý, dostal by 10,000 dollarů platu a za každou řádku oznámky počítáno by bylo pět dollarů.

To bylo všecko hezky srovnáno a umluveno, ale s tímto tichým dohodnutím, jež se stalo bez předchozího vypsaní konkursu, nebyli spokojeni ani majitelé jiných knižtiskáren, ani jejich dělníci. Knižtiskáři stávkou se proti nesprávnému zadání veledůležitých práce oné, při níž dá se mnoho ovšem výtěžiti pro výstavu i pro podnikatele a i dělníky, hlavně ovšem sazeči, nebyli spokojeni se závodem, který "job" dostal, poněvadž nezaměstnávala uniové lidi a stlačuje mzdu. Mezi veškerým uniovým dělnictvem nastalo při zprávě té nemalé pohnutí a k fideletstvu vyslána byla deputace "Typografie" i "Labor & Trades Assembly", která rozhodně protestovala proti zadání práce firmě Conkey & Co., jež chce lid pracovní odřít, a že takové jednání fideletstva je přímým porušením organizace práce. Vyslovili pak při tom i výhrůžku, že nebude-li věc řádně upravena, jsou s to vyvolat nejen na celém výstavišti stávkou uniového dělnictva, s nimi ovšem souhlasného, ale prohlásiti i po celé zemi boycott vůči podnikovi výstavnímu, který s dělnictvem tak jedná!

Výkonný výbor fideletský poznal velmi záhy vážnou situaci a zvolil rychle tříčlennou komisi, která má vyšetřiti, jak prý se vlastně celá věc stala. Jest ovšem velmi pochybné, že by to páni v fideletstvu úplně dobře nevěděli, ale zakročeni to bylo zajisté dobré. Komise pak chce jednati o celé té záležitosti jako přísný soudce, je-

nom aby upokojila rozdílné dělnictvo a nespokojenou vůbec veřejnost, která dávno čeká na to, že fideletstvo výstavní pošle si ve mnohých věcech náramně tajnost-kářsky, což umožňuje podobné činnosti. Mluví a plše se ostatně veřejně o tom, že v záležitosti katalogové mají zrušit vedle několika fideletů a vyšších střízenců výstavních i někteří politikáři. Podle všeho nezbude nyní nic jiného, než aby smlouva s Conkeyem byla zrušena a vypsaní teď aspoň žádný konkurs.

Celý tento případ dokazuje jenom staré pravidlo, že v Chicagu bez "hoodla" nic nejde, že se korupce roztahuje široce i ve výstavě, jak z více již záležitostí vyvěřilo.

Budovy v Jackson Parku jsou pokryty sněhem a jezírka u laguny jsou spoutány ledem. Venku není možno skoro ani pracovat v takových mrazích posledních dnů. Tím více pracuje se nyní v různých kancelářích, umístěných již vesměs na výstavišti, a zvláště důležitě i zajímavě jsou poradí národní dozorčí komise, jednať nyní hlavně o cenách výstavních a způsobu jejich ulžení. Zvláště výbor k tomu cíli zvolený podal návrhy následující:

Veškeré ceny na odměny nechtě rozdávány jsou vystavovatelům jednotlivými odborníky a nikoli slovem soudců jako celkem. Těchto soudců, uznávaných odborníků, má být vybráno nejvýše 650 a sice nejen z Ameriky, ale i z jiných částí světa, jak to ovšem vyžaduje mezinárodní ráz výstavy. Činnost jejich započne 1. červnem a každé období za to peněžitou odměnu, dohromady 600, cizí 1000 dollarů o které požádán též bude spolkový kongres, k němuž opět přijde výstava o 700,000 doll. Sbor těchto soudců, rozdělen bude na 13 odborů pro 13 hlavních oddělení výstavy, odměny mají být uděleny s udáním důvodů a pouze na takové předměty, na nichž je patrným pokrok a zdokonalení, což má být vytvářeno i v diplomu. Soudce odborník sepíše zprávu o předmětech, které chce odměniti a podá ji výboru svému, který o ní rozhodne dle prostě většiny. Odvolání z rozhodnutí toho náleží k výkonnému výboru, který má právo mluvit soudcovy schválení, nebo vyžádati si dobrozdání jiného posuzovatele odborníka.

Za příčinou jmenování cizozemských soudců pro jednotlivé výstavy dotyčených států, má se výkonný výbor prostřednictvím generálního ředitele dohodnouti s jednotlivými vládními komisari výstav těch, aby jmenovali do 15. února své odborné znalce, z nichž si pak národní komise vybere podle potřeby. Raženy budou medaile jednoho pouze druhu, a sice bronzové, provedení skutečně prý uměleckého. Dále rozdávány budou ještě jménem Spojených Států i diplomy. Každý vyznamenaný může si však dát uliti na své útraty ve washingtonské mincovně medaili svou ve zlatě nebo stříbře. Předměty však, náležející soudcům, jsou vyňaty ze soutěže.

Tento celý návrh přijat byl všemi komisari jako velmi případný. Všechny hlavní odbory výstavních pak jsou: rolnictví, zahradnictví, dobytčářství, rybnářství, hornictví, strojínictví, doprava, průmysl, elektřina, krásná umění, svobodná umění, zemědělnictví a lesnictví. Dále bylo jednáno o programu zahajovacích slavností, spojených s otevřením výstavy 1. května, jež dle usnešení výboru pro obřady mají být co možná nejkrásně i nejjednodušší. Letošní slavnosti dedikací pohltily skoro půl milionu dollarů, ale nenalezly valného nadšení, obecnost ani hosté nebyli s nimi příliš spokojeni. Jedná se tedy o to, aby uspořádána byla pouze přiměřená slavnost na výstavišti s nějakým tím zpěvem a hudbou a slavnostní řečí, načez

spoutány budou stroje. Pomýšlí se na uspořádání její tentokrát v přímýslovém, největším paláci, při čemž by opět šlo obecnost bylo vyloučeno a vstup povolen pouze protěžvaným. Otevření výstavy pařížské v roce 1889, kde byla k dispozici mnohem menší prostor, dalo se úplně veřejně, s příslušným všeho obecnost, které si zaplatilo vstupně, ale ve svobodné volně Americe dělají pánové se svými ceremoniami a modlitbami tajnosti a drahoty? Či snad děje se to opět z toho ohledu na nezrudenou lázu americkou, mezi níž chicagská stojí na místě prvním?

Konečně objevila se opět soudci již myšlenka na stavbu vysoké věže na výstavišti, ale tentokrát ve formě práce jen trochu mírnější, ne tak "americká." Chicago už nechce přetruťnouti Paříž, a chce se spokojiti věží pouze 500 stop vysokou, tedy skoro o polovici nižší, než je Eiffelova. Na vrcholu, kam povede elektrická dráha, bude rozhledna, zřízená i pro koncerty a v dolejších poschodích bude restaurace.

Věž postaviti má "World's Fair Tower Co.", která doufá být do zahájení výstavy s ní hotova, a státi má mezi jinými více méně zábavnými a poučnými podniky a závodů na Midway Plaisance.

Jiná společnost se utvořila u vydávání skvostného díla "History of the World's Chicago Exposition", jež má předěti nádhernou úpravou, skvostnými ilustracemi a pěkným i důkladným popisem všechny soukromé publikace o výstavě vydané.

První "Kolumbijský páldollar" zakoupen byl, jak oznámeno, chicagskou firmou Wyckoff, Seamans & Benedict, obchodníci s psacími potřebami, kteří dali zaň 10,000 dollarů. Vlak s tímto a 49,999 jiných páldollarů výstavních přibyl sem v neděli, načez v pondělí vydán byl památný peníz "šťastným majitelům", u nichž jest ovšem prostředkem reklamy, neboť dali jej hned za výkladní skříň. I s vydáváním ostatních peněz se hned počalo a po celý den panoval v budově Rand McNally-ově velmi čilý ruch, neboť každý chtěl si památku tu rychle opatřiti. Mnohým posloužil ovšem za vhodný, a přece laciný vánoční dárek. Prozatím však došlo sem jen 50,000 páldollarů, takže na mnohého se nedostane. První ukazované peníze překupovány byly i po 2 a 3 dollarech. Jednotliví podnikatelé zřídili si na prodej mincí těchto celé kanceláře, při čemž ovšem nescházelo na dobrém výdělku, který hned tak nepomine ani při zásilkách příštích.

Pátý měsíc Jupiterův byl nyní viděn a měřen také 26palcovým refraktorem hvězdárny Leander-Mc. Cornickovy ve Virginii prof. Ormond Stonem. Jakkoli jméno objevitele jeho Barnarda bylo dostatečnou zárukou pro skutečnou existenci toho nového tělesa nebeského, není přec nezajímavé, že se objev jeho potvrzuje též z jiné strany. Barnard udal, že žádnému dalekohledu menšího průměru než 26 palců se nepodaří spatřiti tuto družici, jež jest pouze 13 velikostí, a to jen při neobyčejně jasném vzduchu. To se také potvrzuje, neboť největší dalekohled v Německu, 18palcový universální hvězdárny štrasburské, bylo několikrát marně po této družici pátráno. Posavadním měřením bylo zjištěno, že tento pátý, největší měsíc vykoná oběh kolem Jupitera za 11 hod. 57 min. 26 1/2 vteřiny a sice ve vzdálenosti toliko 24.-250 mil. od středu planety, jež má v rovnsku průměr 19,000 mil. mil, tak že měsíc je vzdálen od povrchu Jupitera toliko 14. 750 mil, tedy jen as 1 1/2 průměru Jupitera.

Severovy prášky proti bolestem hlavy pomůžou vždycky.

Na moeném Yukonu.

J. W. Black, který byl až do svého odjezdu přašem v jedné bance ve Fairhaven, Wash. a Henry Wieth, jiný vynikající mladík z onoho města, se vrátili před několika týdny z jedné z nejnamáhavějších cest, jaké byly kdy v Alasce vykonány. Mladíci byli na cestě sedm měsíců a nejvíce se zdržovali v údolí řeky Yukonu, jež prozkoumali téměř od jejího vzniku v severní části Britické země až po delší jejího toku křeže Alasku, až k jejímu ústí do Behringova moře. Jejich vyprávění rozplácí mnoho iluzí a sensačních povídek o bohatství země této, jež rozličné společnosti za účelem lákání tam vystěhovalec v poslední době rozšiřovaly. Byl tážen co soudí o tomto údolí, pravil pan Black:

"Vy se tážete na řeku Yukon? Jest to mocná řeka, 2,700 mil dlouhá jak mi praveno a vím, že jest u Fort Yukon 1,500 mil nad ústím, 15 mil široká a její průměrná šířka od ústí k moři obnáší čtyři míle. U svého ústí jest 90 mil široká. Jest splavná na 2000 mil od svého ústí, po čtyři míle v létě, od 1. června do 1. října, ačkoliv během tohoto času nalezá se v ní něco plovoucího ledu. Proud řeky obnáší asi 6 neb 7 mil za hodinu. Údolí jest v některých místech velkolepé a krásné, kdežto v některých místech jest pusté a smutné. Na 400 mil nad ústím, jest údolí úplně bez stromů a jediným rostlinstvem jsou zde mechy a bažinná tráva. Výše proti vodě počíná hustý zakrzalý les, sestávající hlavně z břiz, smrčků a jedlí. Údolí jest v některých místech, ještě tak vysoko, jako u Fort Yukon, na 200 mil široké.

Zvěře jest tu dosti, zvláště losů, sobů a medvědů a během tamějšího krátkého léta se tam nalezá také obrovské množství kachen a husí, že jsme jich mnoho potloukli klacky, abychom si usetřili střeliva. Ačkoliv jsou zde noční mrazy téměř každý měsíc v roce, přece dostoupne teploměr v poledne v létě někdy až na 110 stupňů ve stínu. Ohromné toto údolí jest téměř neobydlené, vyjma několika kmenů kočovných Indianů a klimatické poměry jsou takové, že asi sotva kdy bude bílými lidmi osazeno.

Indiani zde bydlící jsou většinou mřumilovní, klidní, silného svalnatého těla a vypadají mnohem přje méně, než Indiani v Soustátí. Však nalezají se tu též divoké kmeny indianské, jako ku příkladu Jananové, bydlící na řece nesoucí jich jméno, kterážto řeka jest splavným přítokem Yukonu, mezi něž se dosud žádný misionář neodvážil. Tato řeka však se dosud na mapách nenalezá. Někteří misionáři vykonali mezi Indiany mnoho dobré práce, zdá se ale, že si většina jejich hledí více výdělku z prodávání jim biblí a všelikých drobností, vyráběných v křesťanském světě.

Ovšem, já přiznávám, že jest Alaska velkolepá krajina, pouze však co se týče rozsáhlosti a může být že jest na nerosty velmi bohatá, však dle mého náhledu, byly zprávy o ní uveřejněné většinou přehnané.

Příklady na ukázk.

S. H. Clifford z New Cassel, Wis., stížen byl bolestmi nervů a revmatismem, žaludek jeho byl v nepořádku, játra měl v značném stupni zkašená, chuť k jídlu u něho zmizela a značnou měrou zhubl a seslá-vel. TH láhev Electric Bitters jej vyřešila. Edward Shepherd, z Harrisburg, Ill., měl po osm roků na nose otevřenou ránu. Užíval láhev Electric Bitters a sedm krabiček Bucklen's Arnica Salve a rána má nyní úplně zdravou. John Speaker z Catawba, O., měl na nose po dlouhou dobu pět otevřených ran a lékař prohlásil je za nevyléčitelné. Jedna láhev Electric Bitters a jedna krabička Bucklen's Arnica Salve jej úplně vyřešila. Na prodej vickrák Goodman & Co, lékárník v Omasse.

Necití bolest.

Ct. p. Dostal:—Buďte tak laskav a pošlete mně ještě dvě láhve vašeho Píleňho Balsámu. On mně výtečně slouží, že necítím žádnou bolest na prsou, když jej užívám, a při tom jednu krabičku prášků proti bolesti hlavy. S úctou J. Málek, Braceville, Ill

CHURAVÍTE? POTŘEBUJETE POMOCI?

Severovy osvědčené léky jsou...

Severový balsám pro plíci neduhý.

Balsám pro plíci neduhý...

Severová žlutá hořká, Bismuth Bitters.

Severová žlutá hořká...

Severový životní balsám, Balsam of Life.

Severový životní balsám...

Obj. vr. Guttharda, H. Guttharda's Oil.

Obj. vr. Guttharda...

Severový síťel ledvin a jater.

Severový síťel ledvin a jater...

Severový krevotlačitel, Blood Purifier.

Severový krevotlačitel...

Severový lék proti reumatismu.

Severový lék proti reumatismu...

Severový lék proti choleře a průjmu.

Severový lék proti choleře a průjmu...

Severova masť na rány a bolesti.

Severova masť na rány a bolesti...

Severova masť pr. svrabu a vyražením.

Severova masť pr. svrabu a vyražením...

Severova zlatá masť na oči.

Severova zlatá masť na oči...

Severova hojivá náplast (flastr).

Severova hojivá náplast (flastr)...

Severový síťel vlasů, Hair Tonic.

Severový síťel vlasů...

Severova rázová masť, Rose Salve.

Severova rázová masť...

Severova pomáda na vlasy, Hair Pomade.

Severova pomáda na vlasy...

Severový prášek na zuby, Tooth Powder.

Severový prášek na zuby...

Severovy kapky proti bolesti zubů.

Severovy kapky proti bolesti zubů...

Severový ničitel kuruřich ob., Corn Cure.

Severový ničitel kuruřich ob....

Severový jistě hojící liniment.

Severový jistě hojící liniment...

Severový léčivý prášek, Condition Powder.

Severový léčivý prášek...

Severova karbolová masť pro dobytek.

Severova karbolová masť pro dobytek...